

Vügggetlen Szemle

SZERKESZTI ÉS KIADJA: DR. HEGYMEGI KISS PÁL

A politikai válság eseményei

Kánya Kálmán távozott a külügyminiszeri székből. Nyilatkozata az volt, hogy elfáradt az ügyek intézésében. Távozásának egyik elősegítője volt Mecséry András szélsőjobboldali képviselő. Az Imrédy pártban Kánya távozását az ellenzék őszintén sajnálja és ezt a kérdést parlamenti úton tárgyalatni akarja, ami végből zárt ülést kívánnak az ellenzéki képviselők.

Szó van arról, hogy Keresztes Fischer Ferenc is távozik egy hónap múlva s Báró Vay László lesz a belügyminiszter, aki Imrédy Bélának teljes bizalmát bírja, akinek az ellenféllel való magatartását ugylátszik Imrédy Béla komolyan méltányolja. Egváltalan azok, akik Debrecenből Bethlen Istvánt félreállították, a debreceni helyzetet fejetetejére állították, ma mind ott vannak a miniszterelnök környezetében. Ki belügyminiszter, ki sajtófőnök, ki pedig szervező, mert hisz Pajor Győző, volt egysé-

gespárti főtitkár is a miniszterelnökségen dolgozik. Hogy miért távozik Keresztes Fischer Ferenc és hova távozik, azt nem tudni, de így néz ki a helyzet, s minden valószínűség meg van arra, hogy Báró Vay László belügyminiszter legyen.

Kiáltványt bocsájtottak ki Sztranyavszky Sándorék. A kiáltványt a jobboldali képviselők irták alá. Nyilvánvaló, tehát, hogy azon képviselők, kik a jobboldali mozgalom vezérei voltak, nem engedik magukat debreceni recept szerint eltiporai. A parlamentben erős harcok lesznek, ha nem is bent a teremben, hanem a parlament folyosóin, mert az ellenzék, ha reformjavaslatok lesznek, azokat a maga részéről nem gátolja, nehogy illethessék azzal a váddal, hogy a reformok elgáncsolására törekszik.

Imrédy miniszterelnöknek nem szerencsés a helyzete a Kánya féle kollízió, az egységspárti meg hasonlítás, az új barátok ölelő kar-

ja és az utcai tüntetések újabb fordulata, mind súlyos politikai bajokat jelentenek, amelyeknek megoldása nehézségeket fog okozni neki is.

Azok a parlamenti interpellációk amelyek a legutóbbi utcai tüntetésekkel kapcsolatban elhangzanak súlyosbítták a helyzetet.

Kétségtelen, hogy Jaross Andornak nagy a súlya a kabinetben, mert hisz ő volt Imrédy megmentője. Valószínűleg ő lesz Imrédy Béla utódja is.

Egyfelől szélső jobboldalísága nincs kétségbevonva, legkönnyebben tudja az utca kérdését rendezni és a nyilas mozgalmakat mederbe terelni. Jaross helyzete könnyebbedik akkor, ha alkotmányos állásfoglalását illetőleg azt a gondolatot, hogy a történelmi magyar alkotmányt a népi politikával összeegyeztetésbe hozza, érzékeltetni tudja nemcsak barátai, de ellenfelei előtt is.

AZ UTCA!

Ha a magyar nemzeti életünkbe visszatekintünk a Dózsa féle felkelésen kívül, egyetlenegy szabadságharcunk sem volt olyan, amelyk nem alkotmányos keretek között fejeződött volna be s nem a magyar törvényhozás állott volna a mozgalom háttamögőit, sőt több esetben döntött is.

48-ban március 15-ét, amikor a szabadság kiírult, követte április 11, amikor a szabadságjogok kiírását alkotmányos úton rendezték.

Az utcát csupán a Károlyi Mihály féle kormányzat vonta bele, de nem igyekezett az utcán történelmet törvényhozást úton rendezni. Az utca buktatta is el.

Imrédy Béla lemondása után megmozdult az utca és csodálatosképen nem a szokásos nyilasmozgalomnak ügyében jelentkezett, hanem Imrédy mellett. A tüntetők szárai vonultak a parlament elé, a miniszterelnök fogadta őket, Megay Meissner Károly képviselőt megbízottját leküldte hozzájuk, tárgyalat velük.

Nem jelentett semmit az, hogy az utca nemcsak a reform törekvések mellett tüntetett, hanem még erősebben, szinte fenyegetőleg Sztranyavszky és épen a Ház elnöke Korniss Gyula ellen, akik mint a reformok elgáncsolói voltak feltüntetve és bizony éles kitételekkel illette őket az a tüntető tömeg, amelyeket Imrédy miniszterelnök fogadott is.

Azután jöttek nap-nap mellett a tüntetések. Különböző alapokon a Felvidékért, kihasználva Sztranyavszky Sándornak félreértett szavait, hol a reformokért, de mindenképen Imrédyért tüntetett a pesti utca. A magyar falut pótolták a főispánok és az egységspárti NEP szervezettek.

A tüntetések nem voltak rendezettek között lefolyók. Sztranyavszky Sándor lakásába behatolnak a durva szidalmak. Nem bizonyították azt, hogy manifesztáció készül, csupán, a magatartás fenyegető volt azokkal a férfakkal szemben, akik nem a reformok ellen, a viláért sem a Felvidék ellen, hanem Imrédy Bélának a magyar nemzet alkotmányosságát illetőleg, de a nyilvánosságára csak későn hozott állásfoglalás miatt távoztak a kormányból és voltak bizalmatlanok kormányzata iránt.

Egy szó, nyilatkozat, vagy megjegyzés sem történt abban az irányban, hogy a miniszterelnök és kör-

Politikai képek

Kombinációk az új választásról

Sokan rebesgetik, hogy választások lesznek. Ezeknek a választásoknak a lebonyolítása elsősorban a jelenlegi kormányzati hatalomra nézve jelenthet veszélyt.

Ma ugyanis mindenki reformokról beszél és jönnek is a reformok, de ezek a reformok nagyon rövid ideig fogják foglalkoztatni a parlamentet.

A reformokkal is úgy lesz, hogy a kormányzat nem hozhat épen az előkészület hiánya miatt olyan reformot, amit elleafelei óhajtanak, tehát úgy fog festeni a helyzet, hogy Imrédy miniszterelnök kevesebbet ad mint amennyit kívánnak és ez befolyással lesz egy bekövetkezendő választásra is. Az utca felhasználása tekintetében pedig pontot tett a kormányzat, ami már most elégtelenséget vált ki. Egy bekövetkezendő

új választáson mindezek érvényesítetik hatásukat, tehát nem lesz valószínű, hogy azon a miniszterelnök többséget kapjon. — Ellenben rendkívül erős arányban fog a nyilas társadalom bekerülni a parlamentbe, mert a falunak és a falu érdekeinek előtérbe helyezése a lábhoz tett fegyver politikája miatt kimaradt a közéleti követelmények közül.

Ha Imrédy miniszterelnök nyomban választatott volna, amikor az alkotmányosságért harcoló ellenfeleivel szemben győzött, tudott volna többséget teremteni. Ma már azonban nem tud. Megfogja látni, hogy azok a csoportosulások, amelyek ma mellette vannak, ha megfelelő ki-elégülést nem találnak, szembe fognak fordulni, mert addig is ellenfelei voltak, csak a helyzet adottságai

hoztak őket össze. Szóval egy új, gyors választás kimenetele nemcsak az ellenfeleknek, de a kormánynak is bizonytalan.

A pártalakítás könnyű annak, aki a hatalmon van, mert csak egy jó retesz szükséges aajtájára, hogy mikor látja elégnék a pártba belépni akarók elől bezárni az aajtót.

Annak, aki ellenzéken van, pártot alakítani rendkívül nehéz, mert az ellenzéki keserű kenyerét vagy reménytelenségét nehezen vállalják. Ugy, hogy Imrédy ellenfelei helyesen helyezkednek arra az álláspontra: ám lássuk mi lesz a reformokból és mi lesz a következménye azon erők felidézésének, amelyek Imrédy bukkását megakadályozták.

Az ellenzéknek két feladat jut. Összetartás és védeése annak ami a multból érték, követelése oly refor-

nyezete ezeket távol állnak s nem volt nyilatkozat arról sem, — hogy a Sztranyavszky Sándor el leni inzultust a miniszterelnök nem helyeselt. Megtörtént a döntés, a leg felsőbb döntés, amelyet Imrédy Béla ellenjelezett.

A közvélemény hirtelen meg sem nyilatkozhatott, mert az egységes párti korifeusokat, főispánokat köz véleménynek nem tekinthetjük. A közvéleményt csak a pesti ucca bizonyította. Most már mindegy, Imrédy Béla győzött. Ezt köszönhetten nagyon sok részben a tünteléseknek is.

Azonban az ucca nem hallgatott el. Az ucca tüntetett és ma is tüntet, sőt fészavirág életű Imrédy Béla ünneplése az uccán. Az ucca ma a Hungarista mozgalom mellett tüntet ma más az uccának a kezelése, mint volt eddig. Rácz Kálmán volt kormánypárti képviselő, aki, hogy jobboldalúságát bizonyítsa, egyenesen a nyilastábor legszélsőbb szárnyába lépett be, interpellálni fog ebben a kérdésben. De bizony baj van, mert az uccával nem lehet így csinálni, mint a mórral. Az ucca megtette Imrédyvel szemben a kötelességét, de nem akar belenyúgni abba, hogy most már elég belőle. Veszedelemes dolog alkotmányos alapon álló a magát ilyenek nevező kormányzatnak az utcát idézni, az uccára sorozat alapítani, mert nagyon nehéz innen a visszatérés.

A tagosítás 12 községben befejeződött

Az 1935. évben megkezdett tagosítási eljárás 12 községben befejeződött. Ezen községek a következők:

Dusnok, Süközd, Alsónyék, Rév, Bakonyszeg, Nagykereki, Bököl, Egerbocs, Jut, Bácsbokod, Mészöly és Bakonygyőr.

Ezután még 42 község határát fogják legrövidebb időn belül tagosítani. A lakosság általános örömmel fogadja a tagosítást, miután ez nekik igen nagy érdekük, hogy földjeik a lehetőség határain belül egytárgyban legyenek.

A pestmegyei tanyavilág közigazgatása

Pestvármegye alispánja vitéz Endre László felhívta azokat a községeket és városokat, melyek nagyobb mérvű tanyákkal bírnak, hogy az illető községek alkossanak szabályrendeletet a tanyai közigazgatás megszervezéséről.

Ez különösen Kiskunhalast érdekli, mert e város határainak egyes részei 25 km.-re vannak a központtól és így a tanyavilág nagy örömmel fogja fogadni ezeket az új intézkedéseket, mert ezentul nem lesz szükséges ügyes-bajos dolgait elintézésé miatt napokat eltölteni.

TERJESZD a Független Szemlét!

(Folytatás az első oldalról)

moknak, amelyek a nemzeti étellel harmóniában állanak és amely reformok őszinték és mélyrehatók és különösen is a tözsgyökeres magyar elem s ebben a falu népe érdekeinek igaz védelme. A falu érdekeit és jogait a közéletben vissza kell állítani arra a helyre, ahova Gál Gaszton állította, aki e célok megvalósítását a legelső nemzeti feladatnak tekintette.

Kemény lesz a harca az ellenzéki sajtó nélkül, kiteve a támadások és gyanúsítások sorozatának, de a haza érdekében ezt vállalnia kell.

Pártnyilatkozatok

Ha nézzük a politikai életet, azt látjuk, hogy a mostani összecsapások után a pártok nyilatkoznak. A kereszténypart nyilatkozik elsősorban. A kereszténypart, mely az utolsó pillanatban inkább felekezeti okokból állott Imrédy mellé. Megállapítja, hogy Imrédyt támogatja a bizalmatlansági szavazáson. Hát ez nem áll, mert egyrészt nem támogatta s az egész kereszténypart a

a szavazás előtt nagyon is benne volt a kormánybuktató akcióban. Ma is van a nyilatkozatában rezerváció mentális, szóval a kereszténypart folytatja régi politikáját.

A Független Kisgazdapárt szintén deklarál és országos nagy választmányt hív össze. Jól teszi, csak az eddigi magatartásából hagyja el a hallgatást és a lábhoz tett fegyvert. Álljon ki a falu jogaiért és dolgozzon a leghatározottabban s szüntesse meg azt a helyzetet, hogy a párt nem tudja mit csinál a vezér.

Természetesen mozgolódás van az u. n. 1938-asok között is, akik most már közvetlen letétmenyesei akarnak lenni a miniszterelnök politikájának, szembe fordulnak rövidesen a Cs. csoporttal, kik magukat hiszik a legerősebb kormánytartó tényezőnek.

A nyilaspártok még nem fogtak össze, azonban erősödnek és áprilisa várják azt a helyzetet, amikor a mostani események következtében joggal követelhetik maguknak a hatalmat.

Párisban Ribbentrop és Bonnet aláírták a békeegyezményt

A Quai d'Orsay-n ünnepélyes kezek között a két állam külügyminisztere aláírta azt az egyezményt, melyet mind a két nép úgy a francia, mint a német már régen óhajtott. A nyilatkozat, amelyet a két külügyminiszter aláírt tartalmában ugyan előtt, de nem jelentős, hiszen alig több, a Kellogg paktum

megismétlésénél, — azonban mégis messzemenő következményei lehetnek és lesznek is úgy a két nemzet közötti légkör megjavításában, mint gazdasági vonatkozásban.

Mindkét ország sajtója igen kedvező atmoszférában ír a most lezajlott párizsi eseményekről.

A román helyzet

A vaskardák és a román király küzdelme, most egy éve kezdődött a híres decemberi választásokon.

Tatarescu az eddig uralmon volt liberális párt miniszterelnöke azt hitte, hogy könnyen győz a választásokon, mert a diktatórikus irányú Maniu és a diktatúra törekvő vaskardák között kiegyenlíthetetlen ellentét állott fenn. A politika nagy meglepetése az volt, hogy Maniu és Codreanu meg nem támadási szerződést kötöttek egymással és a választások tisztaságára mindkét párt egyaránt ügyelt, egyik sem engedett választási visszaélést és a választásokat már az újabb román nemzedék vezette, amely a vaskarda szellemében nőtt fel. A meglepetés az volt, hogy Tatarescu csufosan megbukott. A parlamentet már össze sem hívták és a király Gogát nevezte ki miniszterelnökkül, aki nagyrésztben a vaskarda programját vette át, de még parlamentáris uton kívánt kormányozni.

Goga ellen azonban hatalmas erők lőmörültek, úgy a bel, mint külpolitikában és rövid 2 hónapos uralom után amely éppen a választásokat készítette elő a király beve-

zette az abszolutizmust. Codreanun lefogatta Maniu a néphíveivel együtt háttérbe szorult.

A börtönben ülő Codreanu azonban még mindig veszélyt jelentett a király számára és a november 1-én meghiusult vaskardista merényletek miatt, hogy a vaskarda még él.

A király angliai útja nem járt teljes sikerrel, mert a nyugat orientációja, labilissá vált azáltal, hogy a nyugati hatalmak nem kívánnak már a Balkánon érdekeltéget vállalni és a király Hitlerhez fordult, akihez régi szinpátiák fűzik, lévén maga is Hohenzollern. Állítólag meg egyezés is jött létre a király s Hitler között Berchtesgadeni találkozásokon. A király nyitán feltette a kérdést Hitlernek, hogy kivel akar politikát csinálni, vele-e, vagy Codreanuval, mire Hitler válasza az volt, hogy a királlyal akar, ha meg tud egyezni.

A király úgy látszik a német román szövetséget megkötöttnek hiszi. Codreanuék az a jelentősége megszűnt, amivel eddig rendelkezettek, mintha Hitler mögöttük állana, így az események szabadfolyást nyertek. Az megállapítható,

hogy a vaskarda többé már oly tényező nem lesz, mint volt, de még további zavargásokra és kellemetlenségekre alkalmias lehet.

Románia új német orientációja jelentősen ki fog hatni a magyar román viszonyra is. Ertesülésünk szerint azonban beható tárgyalások folynak e tekintetben és valószínű, hogy egyelőre nyugvóponton fog jutni romániai magyar kisebbség helyzete. Codreanuék alatt reménytelen jett volna sorsuk. A királyi diaktatura alatt, mely jobbar érzékeli a külpolitikai erőviszonyokat, jelentős érdeklődés irányul nem sokára a magyar kisebbség fele. A magyar külpolitika tengelyében azután Románia fog kerülni. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy Kánya utóda Bárdossy László bukaresti magyar követ lesz, aki irányítani fogja a következő évek magyar politikáját.

IGAZGATÓ ÚR! MÉG MINDÉG?!

Kaptuk és közöljük az alábbi cikket:

Szerkesztő

Lapunk hasábjain már foglalkoztunk a Debreceni Nyírbátori Vasut és a Debreceni Helyi Vasut műszaki igazgatójának az általa beosztott munkásokkal szemben tanúsított nem open keresztényi magatartásával. Úgy látszik — bár az igazgató ur, 1919 ben keresztelkedvén meg s kereszténynek számít — még mindig nem tud keresztény módra gondolkodni és úgy bánni alkalmazottival szemben. Nem használta a figyelemztetésünk sem.

A napokban az történt hogy a vállalat segédei nevében három fiatal lakosság jelent meg a műszaki igazgató ur előtt s kérte, hogy 24 filleres órabéruket valamelyest javítsa, mert 24 filleres órabér mellett már sehoh sem alkalmaznak segédeket. A műszaki igazgató ur végig sem hallgatva indoklásukat, — erőlyesen az ajtóra mutatott s miközben a megőzadás állattenyésztesti ágának lesgulyosabb kifejezéseit emlegette „Mar s kil” vezényszóval rekesztette be az audienciát, utánuk kiáltva még azt is hogy ha nem felel meg az órabér, hát mehetnek a vasutól.

Nem igazgató ur, ez nem volt keresztényi cselekedet. Vagy ha már annyira megromlottak az idegek, — hagyja ott a vasut társaságot, kerül meg helyébe egy fiatal, jobb idegzetű keresztény mérnök, aki jobban át lesz hatva a mai keresztény kor szellemétől. Igazgató urnak ez nem létkérdés, ha otthagyja a D. H. E. V. igazgatói állását, akkor is félyes megélhetést biztosít a MÁV főmérnöki nyugdíja. A segédeknek ellenben életkérdés a 24 filleres órabér rendezése!

Úgy hallottuk, hogy fenti kérdések miatt felmondásokat is eszközölt az igazgató ur, de ezt hinni sem merjük!

A hajdumegyeiek Budapesten a Metropoleban találkoznak Rákóczi-ut 58.

Pompás új kávéház, János Vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. — Olcsó, kényelmes szobák előnyös penzió árák. Cigány: Szegedi Farkas Jóska, jazz, tánc: Virány—Sving—Orchestra. Próbálja meg Ön is többször a Metropolet.

A Nemzeti Egység Pártjából kilépett országgyűlési képviselők Kiáltványa a magyar néphez!

A hónapokon át tartó új honfoglalási küzdelem alatt el kellett némulnia ebben az országban minden panasznak. Hangos zokszó nélkül kellett tünnünk még azt is, ha igazságtalanul megütöttek, mert sem a sajtó, sem a szószék nem volt szabad. Minden jajtató ajkat és tollat lefékezett a magyar lelki ismeret.

Ez az oka annak, hogy a magyar nép annyira tájékozatlan volt a belpolitikában, hogy országos megjelentetés fogadta azt az elhatározást, amikor

az új Imrédy-kormány bemutatkozása alkalmából 70 képviselő jelentette be, hogy kilép abból a pártból, melyet Gömbös Gyula szelleme tartott össze.

A kilépett képviselők között ott állt az élen tizenegy volt miniszter, a képviselőház elnöke, alelnöke, háznapya, több volt államtitkár és a Nemzeti Egység Pártjának legkimagaslóbb, legnépszerűbb egyéni ségei. Hozzájuk csatlakozott nyomban az Eckhardt Tibor vezetése alatt álló Független Kiszgazdapárt és számos más pártbeli képviselő is,

akik együttesen, mint a parlament többsége bizalmatlanságukat nyilvánították meg Imrédy Béla miniszterelnökkel szemben.

Miután pedig a magyar alkotmányos élet egyik tényezője megvonta bizalmát a magyar miniszterelnöktől, természetesen nyomban fel kellett ajánlania lemondását az alkotmány másik tényezőjének, a Kormányzó Ur Ófőméltóságának.

A Kormányzó Ur Ófőméltósága meghallgatta a pártpolitika vezető egyéniségeit és azt látta, hogy tárgyi ellentétet nem választják el a parlamentet a miniszterelnöktől, tehát vitéz Imrédy Béla lemondását nem fogadta el.

Érthető, hogy az egész ország közvéleménye azt kérdezi most:

miért történt mindez?

Mindenki kíváncsi, hogy

mi készítette a politikai életnek ezt a számottevő csapadékot arra, hogy szembeforduljon Imrédy Bélaval?

A Nemzeti Egység Pártjából kilépett képviselők szükségesnek tartják, hogy most, a Főméltóságú Kormányzó Ur döntése után, erre a kérdésre a nemzet színe előtt megadják a választ.

A kilépőket elsősorban

az ezeréves magyar alkotmány védelme és a szociális reformok huzavonája készítette arra, hogy szembe forduljanak Imrédy Bélaval

és az ellenzéki nehéz szerepét is vállalják.

Hathónapi parlamenti szünet alatt bizonyítékokat szereztek arvonatkozólag, hogy

Imrédy Béla magyar miniszterelnök a magyar alkotmány szellemétől eltérően, a népképviselőket mellőző kormányzást akar bevezetni

és a saját kezébe akarja összpontosítani azt a hatalmat, — mely a törvényhozás révén a népet illeti.

A kilépett képviselők ezzel szemben hangoztatják, hogy a népszéles rétegek érdekében sűrűn végrehajtandó reformok

csakis alkotmányos uton, a keresztény, nemzeti és népi világnézet szellemében oldhatók meg.

A reformok megvalósítását azonban csak olyan jobboldali kormányzat biztosíthatja, mely a társadalmi békét és a gazdasági rendet is megtudja óvni.

Hiszik, hogy az időszzerű reformok, elsősorban pedig a földbirtok helyesebb megosztásának kérdése a társadalmi osztályoknak egymás ellen való uszítása nélkül is megoldhatók. Hiszik, hogy a gazdasági életet egy pillanatra sem veszélyeztetné, ha ezeket a reformokat józan következetességgel vennék keresztül. Még a legégetőbb problémának, a földkérdésnek megoldása is

minden zökkenés nélkül volna biztosítható, ha a kormányzat gondosan előkészítené a reform pénzügyi feltételeit.

Véleményünk szerint semmi akadály sem lehet annak, hogy például a kisbérletrendszerének kiépítése már az őszel megtörténjék, mert a falusi munkanélküliség sokkal veszedelmesebb méreteket öltött, mint a városi munkásság körében tapasztalható. Ebben a kérdésben tehát valakinek felelnie kell a huzavonáért.

Sajnos, az első Imrédy kormány, mely ígéreteivel felköltötte a reményt, csakhamar megtorpant és elzárta ajkait az élet dörömbölő problémái előtt. Az ígéretnek zacskóba zárt szele vinnyogott csak a magyar mezők felett, de

az őszi szántást még mindig a földtulajdonos bank, részvénytársaság, vagy zsidó nagybérő végeztette.

A többi életbevágó reformnak, mint az arányos adózás, a közmunkavállalás igazságos megoldása, a titkos nagyjövendelmek felkutatása, az álláshalmozás — stb., stb. — csak papiros szagu volt. Ez volt az oka aztán, hogy a belső békét és a gazdasági életet — a magyar lélektől távolálló, idegen rögeszmék futóbolondjai sikeresen zavarták.

A kormány elnök afelött, hogy reformjavaslatok befejezésével a szélsőséges izgatás gátszakadással fenyegető áradásnak megfékezésére sietett volna, előbb a megalkuvás, utóbb az ígértetésben való versengés utvesztőre tévedt.

Féléves kormányzata alatt tett nyilatkozatai, fegyverbaráti körének egyre egydalubbá válása e szomorú semmittevés tekintetében nem hagytak kétséget.

Ezek a jelenségek, különösen pedig a kormány szándékainak bizonytalansága, a részletek kidolgozásának, valamint a pénzügyi alátámasztásra vonatkozó tervek elkészítésének késedelme, az aggódo hazafiak egyre szélesebb körében vetették el a bizalmatlanság magvait.

Ezekhez az aggodalmakhoz járultak azután azok a tünetek, amelyek

a kormány az országgyűlés-nélküli kormányzást iránti hajlandóságát egyre kétségelenebbé tették.

Mindenekelőtt feltűnt, hogy Imrédy Béla még a nyár derekán ugyan tárgyalannak tekintette a házszabályreformot, — mert akkor még parlamentnélküli kormányzásra gondolt. — és most mégis előterjesztette azt a szájkosártörvényjavaslatot, melyhez fogható nincs a világ egyetlen alkotmányos államában sem. Indokolása egyszerű volt: „Gyorsan akarok dolgozni!” Ém kérdezzük: akkor

miért szüneteltette hat hónapon keresztül pártjának és a parlamentnek tevékenységét.

Azt is jó tudni, hogy többek előtt kijelentette a miniszterelnök, miszerint

a Nemzeti Egység Pártja idejét multia és a politikai életelegetesen más alapokra akarja helyezni.

És csakugyan, csakhamar talált alkalmat, hogy az alkotmány, az országgyűlés és saját pártja ügyében példátlan módon megnyilatkozzék. Köztudomásu, hogy egy magántársaságban, — amikor belpolitikai kérdésekben a külpolitikai helyzetre való figyelemmel mindenkitől haligatást követelt az ország érdeke, — új, nyugtalanságot szülő belpolitikai programot adott, — majd lesújtó véleményt mondott kormányra egyes tagjairól, az országgyűlésről és saját pártjáról, (amely pedig csekély számú törvényjavaslatát minden huzavona nélkül készségesen szavazta meg) és végül ebben a társaságban világosan megmondotta, hogy

jövő politikáját nem politikai pártokra, hanem a keresztény nyomán egy új „mozgalomra” kívánja alapítani, — olyan „mozgalomra, amely a kormányt hordozza.”

Ez volt a beszéd legvilágosabb része és ez azt jelenti, hogy az alkotmányos tényezőktől függetlenül akarja kormányzását.

A népképviselőtől és az alkotmányos kormányzástól való irtózása csakhamar törvénytervezet alakjában szolgáltatott bizonyítékot.

A Felvidék egy része visszacsatolásának törvénybeiktatását, ezt a mindnyájunknak szent és egyetemes nemzeti ünnepét kívánta felhasználni arra, hogy az országgyűlés szüneteltetése mellett

a csonka hazára is kiterjedő, a törvények módosítását is lehetővé tévő rendelettel kormányzásra kérjen felhatalmazást.

Ez a kísérlet már magában a kormányban meghiusult. Aggódo hazafiak előtt azonban Imrédy Béla nem csinált titkot abból, hogy erről a tervéről nem mondott le! Ennek tudatában intéztek sorainkból kérdést idevonatkozó terve iránt a pártban, majd az országgyűlés mindkét házának közjogi bizottságában. Imrédy Béla mindenütt azt a kitérőnek látszó, de az előmenyek után félre nem érthető választ adta, hogy ezek a kérdések most ezzel a javaslattal szemben nem aktuálisak.

Szóval sem mondotta

tehát, hogy tervel megváltoznak, hogy hasonló terveket sohasem szöft.

Azokat az indítványokat pedig, amelyek a felszabadított területen az alkotmányos rend, a vármegyei és községi kormányzat mielőbbi visszaállítására, a Felvidék népének az anyaországi arányban legalább 25 tagból álló képviselőházi képviselőre és a katonai igazgatás idejének megrövidítésére vonatkoztak, nem volt hajlandó elfogadni. Ez a magatartása megdöbbentő hatással volt a közjogi bizottság tagjaira. Ez a csökkönyössége a képviselők soraiban és a többségben megrendítette a bizalmat kormányzata iránt. Az elveszett bizalmat megváltotta ugyan pártja és sajtója helyreállítani azzal, hogy Sztranyavszky Sándor beszédének egy mondatát félbe törve vetették a közvélemény elé, de ez a gáncsvetés is hatástalan maradt, mert kiderült, hogy a kilépettek szónoka éppen a Felvidék magyarságának nagyszerű szellemét állította mintaképül a kormányzat elé.

A bizalmatlanság még szélesebb körökben terjedt el, amikor az újjáalakított Imrédy-kormányból éppen az a három miniszter maradt ki, akik a jobboldali nemzeti irány képviselői voltak, az a három férfi, akiknek nézete az alkotmányjogi kérdésekben és aggodalmakban is egyezett a mi felfogásunkkal. Ilyen előzmények után a második Imrédy-kormány bemutatkozásakor tett fogadkozás nem talált hitelre. Hiszen nyilvánvaló volt, hogy a törvényes ut hangoztatása nem eredeti meggyőződésének, hanem annak a felismerésnek volt a következménye, hogy az alkotmányos tényezők hozzájárulását terveihez soha meg nem nyerheti.

A tájékozatlanok előtt kifogástalannak látszó kormánynyilatkozattal szemben fokozta a bizalmatlanságot, hogy

a parlament munká meggyorsítása ürügyével a kormány csupán kerettörvényeket szándékozik előterjeszteni.

Ez az eljárás a parlamentárizmust csak látszattá súlyosztotta volna. Viszont csak a hivataloknak, vagy felelőtlen elemeknek adott volna módot a keretek kitöltésére. Bizonyos, hogy ilyen kormányzati módszerrel nem parlamenti munkájának gyorsítása végett, hanem fontos kérdéseknek a népképviselő hatásköréből való elvonása céljából lehetett csak szüksége.

Mégjobban megdöbbentett bennünket a kormányzat a rendbontó elemek iránt mutatkozó erélytelensége. — Feljűk való sodródása a külpolitikai akciók folyamán sem szűnt meg, ugyanarra, hogy a Magyar Revíziós Liga elnökének megállapítása szerint a komáromi tárgyalások folyamán a csehek azért halogatták olyan szemérmetlen makacssággal a területi kérdések rendezését, mert az utolsó pillanatig abban reménykedtek, hogy Budapesten felborul a helyzet.

Látván, mint morzsolódik szét Imrédy Béla kezében a nyugodt kormányzást és az alkotó keresztény, nemzeti politikát két évtizeden át biztosító többségi párt és mint tolódik át a szerep a parlamenten kívülálló elemekre, mint hasadozik szerte az az erő, amely

a felvidéki magyarok nagyszerű példája nyomán szinte varázsütésre akarta egybeforrasztani a nemzetet és látván, mint lett az egymásra halmozott szerencsés események ellenére napról napra nagyobb a gazdasági pangás és kenyértelenség, a bizalmatlansági indítvány felvétele hazafias kötelességévé vált azoknak, akik az irányított sajtó helyett a tények közvetlen szemlélete alapján alkották meg véleményüket. Mihelyt az a nagyfotosságu külpolitikai akció, melyet mindnyájan szívvel-lélekkel támogattunk, lezárult, hazafias kötelességünknek lelkiismeretünk szerint haladéktalanul, talán az atoló lehetséges alkalommal híven teljesítettük.

Most aztán a mesterséges ködösítés eloszlása után nyugodtan várjuk a nemzet ítéletét.

Sajnálatlalt tapasztaljuk azt is, hogy a miniszterelnök ur által irányított sajtó valótlan hirdásai miatt a közvélemény teljesen hamis színben látja a helyzetet. Éppen ezért megállapítjuk, hogy:

Nem igaz, mintha Imrédy Béla miniszterelnök reformprogramját el akarnánk gáncsolni. Ellekezőleg! Hat hónap óta a miniszterelnök által tétlenségre kárhóztatva várjuk és sürgetjük ezeket a reformokat!

Nem igaz, hogy mi a zsidókérdesben a kormány terveit keresztetni akarnánk, — mert a valóság az, hogy a miniszterelnök erre vonatkozó programját nem is ismertette. És valóság az is, hogy mi magyar fajtánk védelmében minden észszerű reformra készek vagyunk és az eddigi alkotásokból egy jotányit sem engedünk.

Nem volt és nincs más kívánságunk, mint

az ősi alkotmányhoz való ragaszkodás és a reformoknak az alkotmány szellemében való megalkotása, valamint a közrendnek minden körülmények között való biztosítása.

Hamarosan látni fogja a magyar nép, hogy az alkotmány és népi függetlenség védelmében való kiállásunk azért történt, hogy

Szent István évében biztosítsuk, hogy a jövőben is csak az őrtenhessék ebben az országban, amit a nép kíván és akar.

A magyarok Istene engedje, hogy így legyen!

Budapest, 1938. évi november hó 30. napján.

A kilépett országgyűlési képviselők csoportjából:

vitéz Artátfalvi Nagy István
vitéz Balogh Gábor
vitéz Bánsághy György
Farkas Elemér
Kelemen Kornél
Korniss Gyula
Lányi Márton
Marschall Ferenc
vitéz Mikolay József
vitéz Shvoy Kálmán
Szentpály László
Széll József
Tahy László
Temple Rudolf
Tóth Pál

A megyei szervezet védelmében

Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter nem volt megyei ember, bankügyész volt, onnan került főispáni, majd miniszteri pozícióba. Csak ezzel tudjuk magyarázni, hogy a belügyminisztériumban ma a vármegyei osztály elsorvad, jelentéktelenné válik.

Csak ezzel tudjuk magyarázni annak az esethez képest még ma is fennállását, hogy a visszajött Felvidék nem fog bekapcsolódni arra a helyére, amelyben régi Magyarország volt.

Mi ezt a külön szeparáltságot nem helyesljük, mi a Felvidéket Csonka-Magyarországgal egy testnek és léleknek tartjuk, azonos intézményekkel és azonos szervekkel. Mi nemcsak azon megyékben, amelyekben visszacsatolandók volnának a felvidéki területek, látjuk szükségessé a felvidékiek sulytadó szerepét, hanem az országos közéletben is, sőt a magyar megyék integritásának védelmét szociális tartalommal való megtöltését éppen a felvidéki párttól várjuk.

A magyar önkormányzat éppen egyik alappillére a magyar nemzeti állam fennmaradásának. Így volt a múltban és így kell lenni a jövőben is. Kétségtelen, hogy a megyei élet ferde jelenségeit, amelyek különösen nepotizmusban nyilvánul meg egyes helyeken, meg kell szüntetni, de a magyar megyét életre kell teremteni, szociális tartalommal meg kell tölteni, be kell oda vinni a népembereit nagyobb sulyban és számban. Meg kell szűnni annak a helyzetnek, hogy a megye egy-egy család dominuma legyen. De az

esetleges apró hiányosságokért, a helyes és kipróbált nemzeti alpilléretet nem szabad kiemelni.

Tilalmi körzetek Berlinben a zsidók számára

A berlini rendőrfőnök rendeletet küldött ki, amelyben tilalmi körzeteket állít fel a zsidók részére a Birodalom fővárosában. A rendelet a zsidók megtartását szabályozó ez év november 28-án kiadott rendelkezésekre támaszkodik, és december 6-án érvénybe is lépett. A rendelet értelmében azokon az utakon, tereken, és telepeken, valamint azokban az épületekben amelyekre kiterjesztik a zsidó tiltalmat a német állampolgárságu és állampolgárság nélküli zsidó nem jelenhet meg, sem pedig járműveikkel nem közlekedhet.

Abban az esetben, ha a zsidók a rendelet életbeléptetésekor olyan kerületbe laktak, amelyekre kiterjesztették a tiltalmat, kötelesek, rendőri engedélyt kérni a tilalmi határ átlépésére.

Tilalmi területnek nyilvánították az összes színházakat, mozikat, hangverseny termeket, muzeumokat, Deutschland-hallét, a sportpályát, a birodalmi sportteret, ezenkívül az összes gőz és magánfürdő intézményeket. Ezenkívül a tilalmi területre tartozik a Wilhenstrasse a Leipzigerstrasstól az Unter den Lindenig és a birodalmi hősi emlékmű tere.

Ha Karácsonyra mindent Takarékosagra vesz adóssága gond, vagy teher sohasem lesz!

Mert amennyit erre havonta lefizet, nyomban ugyanannyi új hitelt szerez!! Így pedig havonta előálló újabb szükségleteit zavartalanul elégítheti ki a

„Takarékosság”

kötelékébe tartozó 124 elsőrendű üzletben

Szerezze meg a **Takarékosság vásárlási igazolványát!!**

Díjtalanul bocsátja rendelkezésére a központi iroda:

Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. szám

A Felvidéki Magyar Párt megcáfolt programja

A felvidéki magyar párt nevében a Vírdat című lapban programot jelent meg ezt a programot szösz szerint közöljük, bár Jaross Andor lecafoita a program valódiságát.

Valószínűleg egy programtervezet volt, amelynek tárgyalása még folyamatban van.

A program tartalma a következő:

1. A felvidéki párt magyar nemzeti és keresztény erkölcsi alapon áll.

2. Szükségesnek tartja az általános titkos és közvetlen választójognak megvalósítását, az aktív választójogot 21 évi, a választóssági jogot 30 évi korhatárhoz köti. Ennek alapján történik az alsóház tagjainak megválasztása. A felsőház tagjai az érdekképviseltek köréből neveztetnek ki.

Mindkét ház tagjai, továbbá a választók csak honpolgárok lehetnek. Az állampolgárok ugyan az állam védelme alatt állnak, de politikai jogokat nem gyakorolhatnak.

3. Szükségesnek tartja az erős nemzeti hadseregnek a kiépítését, az ifjúságnak katonai szellemben való nevelését és előkészítését. A katonai szolgálatra alkalmatlan személyek hosszabb időn át tartó munkaszolgálat által nevelendők a figyelemre.

Szükségesnek tartja, hogy a vízi cím elnyerése előtt a cseh megszállás alatti viselkedés is szigorú vizsgálat tárgyát képezze.

4. A zsidókérdésnek faji elmélet alapján történő rendezése halaszthatatlan.

A magyar nemzet létérdeke ezért megköveteli a következőket:

a) a zsidó földbirtokok azonnal kisajátítandók, zsidó ingatlan nem szerezhethet, haszonbérlet nem lehet;

b) zsidó kereskedelmi és ipari vállalatok egylet-re állami ellenőrzés alá helyezendők, majd kisajátítandók, az állami koncessziók tőlük megvonandók;

c) a közéletből és közgazdaságból a zsidók eltávolítandók (és pedig azonnal) az orvosok, ügyvédek, bírák, közigazgatási tisztviselők, állami vállalatok alkalmazottjai.)

5) A földreform az egész országban két esztendőn belül valószínűleg meg, a földbirtokos részére a föld minőségére való tekintettel 1000—2000 m. hold meg hagyását a párt elegendőnek tartja.

A felvidéki csl. földreform következtében alakult maradék birtokok és a látszólag szabadkézből (11. §), de a csl. földhivatal által jóváhagyott vétel útján szerzett földbirtok jelenlegi tulajdonosoktól megváltandók, illetőleg átveendőek és kisbirtokosok részére adható át.

Egyházi birtokok arányos részéből kényszerbérletek alakítandók vagy azoknak arányos jövedelméből szociális intézmények létesítendők és tartandók fenn.

Az egyházi javadalmak arányosítottak. Ellenőrzendő az egyházi célvagyonnak a rendelkezése értelmében való felhasználása.

Az erdőbirtokok egy részének államosítása, a rászoruló községeknek való kiosztása, erdőbirtoki szövetkezetek létesítése építőanyagokkal és tűzifával való közvetlen ellátás céljából fontos közigazgatási követelmények.

Hítbizományok megszüntetendők és a földreformot a hitbizományi birtokokra is alkalmazni kell.

6) Megvalósítandó a köteles betegség-nyugdíj, biztosítás nyugdíj, és balesetbiztosítás továbbá az agkori segély.

A köz és magánalkalmazottak illetményeit szabályozni kell, megállapítandó a törvényes munkaidő a minimális fizetés és munkabér. Megállapítandó az évi jövedelem legmagasabb határa. Törvényhozás útján tiltandó meg az álláshalmozás és az állásoknak protekció útján való betöltése.

A népszaporulat fokozása érdekében támogatandók a sokgyermekes családok, behozandó a házassági segély és kíméletlen küzdelem az egyke ellen. Hasonló fontossága a csecsemő és gyermekvédelem további fejlesztése és erre a célra szolgáljon az agglagényradó.

Behozandó az évenkénti általános és többszörös köteles orvosi vizsgálat és a házasság előtti vizsgálat. A terhelték és a bűnözők szaporodásának szakszerű korlátozása szintén fontos követelmény.

7) Az egész közigazgatást államosítani kell. A megyerendszeren belül felállítandók a járási választmányok. A megyei, járási és községi önkormányzati testületek általános, titkos és közvetlen választás útján alakítandók meg.

8) Szükségesnek tartja a párt a gazdának és a kisiparosnak továbbképzését, támogatását és védelmét, adószármazásának rendezését.

Behozandó a gabonaegyedárúsítás szövetkezeti alapon és a kötött gazdálkodás.

A társadalmi ellentétek elsimítása, az osztályharc megszüntetése és az egységes nemzeti szellem kifejlesztésének az érdekében felállítandók a szakmunkatáborok bevezetendő a mindenkit osztálykülönbségre való tekintet nélkül kötelező munkaszolgálat.

9) A már megszerzett címek meghagyása mellett a további címadományozás megszüntetendő és véglegesen megszüntetendők a községi kiváltságok is.

10) A szabad ingatlanforgalom helyett behozandó a kötött ingatlanforgalom, tekintet nélkül azok

terjedelmére. Az ingatlanforgalom korlátozása köz és állam érdekből figyelemmel a határmenti területekre különösen fontos.

A köz és államérdekből fontos ipari és kereskedelmi vállalatok államosítandók, a kartellek és trösztök megszüntetendők. Ipari és kereskedelmi vállalatok alkalmazottjai és munkásai a vállalat jövedelméből részesítendők.

Meg kell szüntetni jelenlegi bankokat és biztosítási intézeteket illetve ezek egyesítendő a következőkre: Magyar Nemzeti Bank, Kereskedelmi Bank, Takarékpénztárak és hitelszövetkezetek, továbbá Nemzeti Biztosítási Intézet. Mindezek működése állami felügyelet mellett történik.

A Felvidéken önálló fogyasztási szövetkezeti központ (Hanza) és

önálló hitelszövetkezeti központ állítandó fel a Felvidéken megindult egészséges szövetkezeti mozgalomnak a további fejlesztése céljából.

11. A nem keresztény sajtó, irodalom és kultúra leépítendő. — A keresztény nemzeti sajtó, irodalom és kultúra megteremtése és fejlesztése és anyagi támogatása szintén nemzeti érdek.

A párt szükségesnek tartja egy politikai és kisebbségi főiskolának felállítását Komáromban, újabb kereskedelmi, ipari és gazdasági szakiskolának a létesítését, valamint újabb középiskolának szervezését.

12. Szigorú törvények útján büntetendők:

A szabotázs, a megvesztegetés, csalárd kereskedelmi üzelmek, álláshalmozás, protekciórendszer.

A zsidótörvénynek bármily módon való kijátszása.

Mindezekre mint mellékbüntetés kirovandó a hon- és állampolgári jogoknak az elvesztése.

Törvényhozás útján megszigorítandó a miniszteri felelősség, és megtiltandó volt miniszternek nyugdíj jogosultság esetében újabb állásváltás, törvényhozás útján szabályozandó a bíróságnak és közhivataloknak, illetve azok tagjainak az anyagi felelőssége.

A Kormányzó Úr Öfömméltósága rendelete a Felvidék és Kassa város visszatérésének emlékére

A Himnusz után ezentúl a Rákóczi-indulót is játszik.

A hivatalos lap december 4-i száma a következő legfelsőbb kéziratot közli.

Kedves vitéz dr. Imrédy!

A magyarlakta Felvidék, és Kassa ősi városának hazánkhoz történt visszatérése emlékére és Rákóczi fejedelem önzetlen, lángoló magyarsága iránt érzett há-

lank kifejezése képpen elrendelem hogy hivatalos alkalmakkor a magyar nemzeti Himnusz után folytatólagosan a Rákóczi-indulónak egy kerekded egézként szerepelhető részét is játszik.

Kelt Budapest 1938. évi december 2-án.

Horthy s. k.

dr. Imrédy s. k.

A cukor árának a leszállítását követnie kell a többi közszükségleti cikk árának is

Ahogy az illetékes tényezők rájöttek arra, hogy a cukor magas ára nemcsak a népegészségügy szempontjából, de egyébként is rossz üzlet, úgy arra is rá kell jönniük, hogy az iparcikkek ára sincs harmóniába a lakosságnak kereső képessége között. Ezirányban tehát meg kell tennie a kormányzatnak a szükséges intézkedést.

Emelelnie kell a kormányzatnak a prosperitást is, mert a nagyobb forgalom nagymértékű többletforrást eredményez. Ezzel kapcsolatban az államháztartás is természetesen javulni fog.

Kétségtelenül szép és szociális teljesítmény volt a kormányzat részéről a munkaidőre és a munkabérré vonatkozó intézkedés is de a szociális irányban való gondoskodást tovább kell folytatni.

Gyönyörű és vértelen győzelmünk után elkövetkeznek a hétköznapiak. Ezek azonban nem gondolt, hanem jómódot, kereseti és értékesítési lehetőségeket hozzanak a megnagyobbodott országnak, mert csak a gazdaságilag erős nemzet tudhat politikai súlyra szert tenni.

— Schrikker Sándor országos hírű faiskolájának őszi árjegyzéke megjelent. Mielőtt gyümölcs, fát, diszfát, diszcsérjét, rózsafát, vagy bokrot vásárolna, kérje ezt a tanulságos kötetet. Díjmentesen küldi meg és mindenben felvilágosítással készséggel szolgál: Schrikker Sándor faiskolája Alsó Teke, u. p. Lepsény, Veszprém vm.

Liberálizmus - Reakció - Demokrácia

Ezt a három jelszót az utóbbi időben oly gyakran és rendszerint eredeti értelmüktől annyira elferdítve használják, hogy helyénvalónak látszik ezen tisztázása céljából a fogalmakat és azok keletkezését megvilágítani.

A liberálizmus, mint politikai fogalom első ízben különös képpen Spanyolországban, tehát egy éppen nem liberális országban jelenik meg 1811-ben. Ebben az évben egy párt alakult, mely magát a kormányparti úgynevezett servilisekkel szemben liberálisnak, azaz szabadelvűnek, szabadon gondolkodónak nevezte és a Cadix-i parlament elé igen haladó szellemű alkotmánytervezetet terjesztett elő. Ettől az időtől kezdve a haladó gondolkodású politikai pártok magukat Európaszerte liberálisoknak nevezték. A liberális politika mindenhol az egyéni szabadságjogok lehető legnagyobb kiterjesztése és az állami beavatkozás legkisebb körre való szorítása érdekében fejtette ki működését. — Ilyen korszak volt a magyar politikában az 1848-as éra és az 1867. évtől a világháború kitöréséig terjedő korszak. De nemcsak politikai, hanem gazdasági téren is hatott ez a jelszó és a liberális gazdasági elvek különösen Amerikában találtak visszhangra, ahol az egyének gazdasági tevékenységének alig volt valami korlátozása. Ez a politika ugyan egyrészt az Amerikai Egyesült Államok hallatlan gazdasági fellendülésére vezetett, másrészt azonban a zabolátlan profitéhség rablógazdálkodásra vezetett és olyan korrupciót s ült, hogy a közvélemény nyomása miatt az 1900 körüli időtől kezdve a tulajdonságait gazdasági szabadság fokozatos leépítésére került sor. A gazdasági liberálizmus klasszikus hazájaként egész a háború kitöréséig Anglia szerepelt, mely azt még a külkereskedelemben is keresztülvitte és az egyetlen állam volt, mely a tea és dohányon kívül más árucikk után vámot nem szedett.

A reakció szó szerint lefordítva annyit jelent, mint ellenhatás. Politikai értelemben olyan irányzatot értünk alatta, mely a haladás szellemével ellentétben, visszafelé fordulásra, — korábbi állapotok visszaállítására törekszik. Míg tehát a konzervatív irány az uralkodó állapotokat akarja fenntartani, illetve a haladás tempóját fékezni, tehát lényegében passzív, addig a reakció aktív és harcoss természetű.

A demokráciát, mint szót és mint politikai berendezést a görögök használták. — Ez az élénk szellemű nép volt az első, amely körülbelül 2500 évvel ezelőtt, az akkor minden országban és minden népnél fennállott patriarális, vagy zsarnoki uralommal ellentétben, olyan államformát alkotott, amelyben a törvényhozás és kormányzás az egész nép részvételével történt. Minden athéni polgár egyenlő joggal volt felruházva, leadhata szavazatát a népgyűlésen, melyeken a törvényeket hozták és elfogalhatott minden közjogi állást.

A demokrácia tulajdonképpen értelemben egy nemzet minden erkölcsi és szellemi erejének össze-

foglalását és szabad kifejlődésének lehetőségét jelenti. Ez az emberi ideál azonban a gyakorlatban ugyancsak igen nehezen és csak bizonyos körülmények között valósítható meg. Ezt az újabb kor számtalan példái mellett éppen a görög demokrácia példája is bizonyítja, mely rövid virágzás után annyira elfajult és demokratiká helyett a demagógok uralma alá került, — hogy az antik világ egyik legnagyobb szellemét és legtisztellettebb méltóbb egyéniségét, Sokratest,

puszta besugásra, alacsony lelkű „200 százalékos úgynevezett hazafiak” felbujtására halálra ítélték.

Az athéni polgárokat pénzért, vagy állások ígéretével kevés kivétellel meg lehetett vásárolni és a köztársaság e szomorú napjaiban nem is csináltak titkot abból, hogy az irányítja az államot és összes intézményeit, kinek a legtöbb pénze van. Ezt a ténnyt a külföldi államok is felismerték és felhasználták és Görögország függetlenségének utolsó szikrája azért aludt ki,

mert a macedóniai aranyküldemények megtették a maguk hatását.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a korlátlan demokrácia csak magas kulturájú, jólételező és önállóságukhoz ragaszkodó államokban valósítható meg. Példa erre Svájc, mely a legtisztább demokratikus alkotmánnyal rendelkezik és hol fontosabb törvények alkotásánál népszavazást rendeznek és minden polgár egyenként határoz afelett, hogy azokhoz hozzájárul-e, vagy sem.

Uj fajvédőpárt?

Érdekes, hogy most újabb fajvédő pártot akar alakítani, különösen azon politikusok egy része, akik Imrédy Béla kormányzatából kiléptek. Erre az újabb fajvédő párt alakítására nézetünk szerint nincs szükség. Nincsen szükség azért, mert a zsidókérdésben már nem kell harcolni, a kérdés megoldódott, a kormányzat a legerélyesebb intézkedéseket teszi, nem maradunk hátramögött Németországnak, sőt gazdasági életünk levezetésében szükséges bizonyos óvatosság, mert vezérigazgatókat, igazgatósági tagokat a vállalatokba keresztényeket eleget kaphatnak, ellenben a keresztény fiatalság kérdése még mindig nincs megoldva. Ismerünk például a Hangyánál törzsköcs magyar ifjút aki szinte az egész helyi üzemek dolgát ellátja, mégis a fizetése oly csekély, hogy abból egy ember megélni nem tud. A zsidókérdés ma már általános elv, kormányzati program s meg vagyunk róla győződve, hogy Imrédy Béla ezen a téren erélyesebb intézkedéseket a fajvédő párt sem tud javasolni.

De beszéljünk őszintén. Ha mindez keresztülvezetjük, látjuk-e azt, hogy a tőzsgyökeres régi magyar elem is megfelelő elhelyezkedést talál-e. Meggyőződésünk az, hogy nem, s mi most már különbséget kell, hogy tegyünk mert ez a különbségtétel megtörtént. Baschék gyűlése azt bizonyítja, hogy azok a szerves, konszolidált szálak, amelyek az itt lakó németiséget és magyarságot évezreden keresztül összeolvasztották ma már megszűnnek s bizony az itt lakó németiség, mint külön nemzetiség fog jelentkezni holott eddig is közéletünkben, a bíróságban, az igazgatásban vezetői és domináló szerepet vitt.

Tessék csak megnézni egy közhivatal névsorát, vagy tessék megnézni egy egy rekonstruált kormányt, törzsköcs magyar vajmi kevés van benne.

Ha a gazdasági hatalom a zsidóság kezéből kivonódik, akkor bizony a mi nézetünk szerint arra kell törekedni, hogy a tőzsgyökeres magyar elem háttérbe ne szoruljon. Wünschert mellett legyen régi magyar családból származó vezető is a Hangyánál s nehezen kiejthető nevű keresztény urak ne tegyék kizárólagossá a gazdasági életben való elhelyezkedést.

Ha a fajvédő párt arra törekszik, hogy azt a tőzsgyökeres magyar elemet csak számarányban megfelelőleg a közéletbe, közhivatalokba és különösen a közgazdasági életbe bejuttassa, akkor ez program és pedig igazi fajvédő program, ennek mindnyájan hivatott vagyunk. Különben hatalmas szomszédságunknál fogva is aggodással látjuk, hogy a zsidókérdés és fajvédelem címén sem kerülnek a tőzsgyökeres magyar családok tagjai megfelelő elhelyezkedésre.

Hatra volna még az a kérdés, hogy ez a tőzsgyökeres magyar réteg van-e olyan értékes, mint a Szent Istváni gondolat jegyében közöttünk élő németek, akik addig, míg Boschék mozgalma nem jött, teljes mértékben magyarnak tekintettek. De most már a különbségtétel megvan, akkor tehát jó lesz vigyázni.

Gondoljuk sokan kifogás tárgyává teszik ezeket a megjegyzéseinket. Mi elismerjük, hogy az említett urak közül talán kevés tud még németül is, de meg van a lehetősége a visszagermánizálásra és ha ez így van, nagyon is jogosak a tőzsgyökeres magyarsági kívánalmak, hogy fajvédelem és zsidókérdés címén ne történjék meg az, hogy a nem turáni keresztények elfoglalják teljesen az igazgatásban s a közgazdasági életben azokat a pozíciókat, amelyek eddig zsidókézsben voltak. Tessék a tőzsgyökeres magyar elem számára is megfelelő pozíciót biztosítani. Még a kettős név sem teszi indokolttá ezen különbségtételnek mellőzését, mert mi tudjuk és érezzük, hogy Boschék akciója a hatalmas német nemzet szomszédságában egy olyan germanofil akció eredményez, amely később ráknézve veszélyes lehet, mert mi az ország fenntartásának törzsszlopául azt a generációt tartjuk, amelyik egy évezred óta, nevében, gondolkodásában, módszereiben hagyományosan teljesen magyar s a vérszerződéstől kezdve mai napig az alkotmányos magyar szabadsághoz és függetlenséghez való ragaszkodásban nőtt fel, ez lelkébe ivódott.

Igaz, hogy ma az apák felháborodva tiltakoznak az ellen, hogy őket germanóknak tartsuk de az utódok ezen a téren ha a germán akció itt az országban megindul másképpen fognak gondolkodni és másképpen fognak érezni.

Mi a zsidókérdés rendezését ebből a szempontból tartjuk fontosnak és fajvédelem címén azok jelentkezzenek a mi meggyőződésünk szerint, akik ezt a tőzsgyökeres magyar elemet kívánják, előtérbe helyezni. Mi a gazdasági életben csak olyan cserét akceptálhatunk, ahol a zsidóság helyet tőzsgyökeres magyar eredetűek kerülnek a közgazdasági feladatok a közgazdasági élet szerepvivőiként.

Frissen Kipihelve Ujerőben
láthat ügyei elintézéséhez
Budapest
ha Debrecenből
hálókosiban utazik
Egységes díjszabás az egész országban
III. osztály P 5.—
II. osztály P 7.50
I. osztály P 10.—
30 napig érvényes térítjegy váltásánál
25% kedvezmény!
Váltsa meg hálókosci jegyét a Menetjegyirodában

KETTER ÉTTERMEI
BUDA, XI. Horthy Miklós ut 48
Szép és kellemes helyiségben esténként és ünnepnapokon a déli órákban is zalaegerszegi Horváth Rezső cigányzenekara muzikál
Közismert jó konyha!
Dreher-sörök - Fajborok

Előfizetési ára egy évre 6 pengő
Jogi személyeknek egy évre 25.— pengő
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV. Ferenciek tere 9
Telefon: 187—995

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. Hegymegi Kiss Pál

Deutsch-Avondia, Debrecen, Piac uca 77.